

Søren Kierkegaard (SK) gjør rede for angst i boken "begrebet angst", fra 1844. SK ser på angst som et vitenskapelig begrep, i motsetning til hans filosofi om andre følelser. Per definisjon er angst å begjære noe man frykter, å ~~vil~~ ha lyst på noe man ikke vil. Eksempelvis å hoppe i strikk, å skrike av frustrasjon i en folkemengde, å vilte shade noe eller noen osv. De fleste kjenner til angst, og de som ikke gjør, unngår situasjoner hvor angst melder seg. SK sier at angst ikke er rettet mot en gjenstand, og må derfor ikke forveksles med frykt.

Man kan dele angst i 3 kategorier: God, Ond og Sot angst
Ond angst: Bevisstheden om at man kan velge å gjøre destruktive handlinger. Angst for å komme på sinne, vitende at sinnet kan resultere i irrasjonelle handlinger. Dette er en type angst som hindrer mennesket i å handle rett eller destruktive fenomener. Angst for det onde er døds-aktuell eller masse mordet på utøya, som kan ha bidratt til å spre denne "sunne" angsten via media.

God angst: Vil SK, med sin teologiske bakgrunn, kalle demonisk angst. Angst for å motta hjelp fra utsiden, for å motta kjærlige handlinger. Dette er en tilstand som kjennelegnes ved å være innelukket, innadvendt og at man er ukomfortabel med nærkontakt.

Emnekode : EX-109
Kandidatnr. : 212
Dato : 13.12-2011
Ark nr. : 2 av 5

Søt angst: Er knyttet til det seksuelle. Lyster og fantasier i all sin frihet som blir bremsert av kultur, moral og konselvensetiske tanker. "Hva hvis noen finner det ut". Da boken ble utgitt i 1844, var temaet seksualitet tabu, og et seksuelt rykte ga store skader på rykte og karriere. Dette kan være grunnen til at boken var såpass populær, og nådde frem til nordmenn som daværende apotekerlærling Henrik Ibsen og ~~Edvard~~ kunstneren Edward Munch. Noen av Ibsens verker, som *Katiline*, bærer preg av Sk begrepet angst, noe Ibsen nektet å innrømme i fare for å bli stemplet marginal. Angstens "ansikt" kommer dessuten frem i Munch's "Skrik".

Det er angsten som ledsager friheten; Når du står på kanten av et stup, er det bevisstheten (angsten) om at du kan hoppe som hindrer deg? å være fri. Her møtes Sk og Sartres filosofi, i det Sartre ~~tilt~~ senere kaller svimmelhet. Er en fri for angst, har man frihet til å velge, har du frihet til å velge, er alle muligheter åpne. Man blir en muligheters disippel.

Å henge på angst, henger sammen med å være i nået, og øyeblikket. Angsten innsnerer tidsperspektivet til nå, ingen fortid eller fremtid. Jo nærmere angsten er kommer, desto nærmere kommer øyeblikket, selv om øyeblikket aldri melder sin ankomst. Man kan altså oppnå kontakt med evighetsdimensjonen i et øyeblikk som ikke er gift. Dette gjør at angst også kan utløse fenomenet fryd, eller eksponering av angsten.

Da Sartre døde, var det antatt 50 000 sorgende. En grunn til at JPS var så populær, er hans tanker om frihet, under 2. verdenskrig. Hans hovedverk, "Væren og intet" ble eidgitt i beilelig led, i 1943. I et Okkupert Frankrike sa Sartre at alle mennesker er **frie**. Alle menneskers frihet er uendelig, kun begrenset av situasjonen - livsvilkårene og sammen man lever i. Fundamentalt sett er alle frie, det medfører at alle har et valg.

"Jeg har valgt å bli født" sa JPS (satt på spissen) som følge av denne tankegangen.

Som følge av friheten til å velge, ~~velger~~^{er} man fri til å velge egne verdier. Det er enkelvers ansvar å leve autentisk og i "god tro".

Det fundamentale prosjektet er søken etter frihet, samtidig som man har et ansvar ~~for~~ å være autentisk, ekte.

JPS sier at fysiske reaksjoner er følge av psykiske reaksjoner eller forhold.

"Dine handlinger forteller hva du har villet" er et sitat, nok en gang satt på spissen.

Å leve i god tro her, betyr å ^{leve} i et godt selvforhold og ånd hos Sk. Å være ekte mot deg selv, ikke fornekte for deg selv og ikke uberøst lyve. Likheten mellom Sk og JPS finnes, selv om JPS var ateist og Sk kristen.

Emnekode : EX-109
Kandidatnr. : 212
Dato : 13.12-2011
Ark nr. : 54 av 5

JPS var fenomenolog, dvs at alt i verden erfares subjektivt. Et objekt erfares alltid av noens øyne. Han sa at mennesker filtreres, og kategoriserer informasjon for å forstå ulike deler av verden. Skulle en få verden på nært hold, stygg som den kan være, blir man uvell. Man opplever kvalmen. Som følge av suksess ble bøkene "Bak lukkede dører" og "Kvalmen", utspilte livet hans seg på fransk kaféer med Simone Simone, og i Sveits på et universitet.

Mennesket består av kropp og sjel, med følelser som man pre-refleksivt får, og reflektert velger å vise eller er. ~~Spørsmålet er om det er en eller annen form for~~

Sartres tanker om god/dårlig tro er i tråd med Skes tanker om ånd, jeg'et og forbitelsen. JPS tanker om frihet ~~har~~ har også visse fellestrekk med Skes tanker om veien til gleden.